

O ELLER

Önümde yedi dağın çiçeğinden derlenmiş gibi seyrine doyulamayacak kadar güzel bir çevre var. Renkler ve nakışlar öylesine cesaret, ustalık ve zevkle seçilip kaynaştırılmış ki, âdeta bunların, insan elinden çıkmış değil de, kırlardan, bayırlardan toplanıp kumaşın üstüne atıvermiş yığın yığın demetler olduğu sanılacak.

Halbuki yanlış... o yeşiller, sarılar, pembeler, ne ot, ne kök, ne de çiçek... insan elinin bereketleri...

O eller... o kadın zevkinin, kadın zerafet ve yaratıcılığının kumanda ettiği eller... Onlar, buna benzer neler yapmamış, hünerleri, incelikleri ile ne akıl durduracak san'at eserleri ortaya koymuşlardır.

***

Bu işleme cennetleri, bu renk saltanatlarıyla, Türk medeniyetinde kadının payına, onun iddiâsız eserleri şahidilik etmektedir.

Artık müzelerin malı olmuş bu san'at âbidecikleri, baştan sona, onun zevkinin, zarâfetinin, olgunluğunun ve sabrının örnekleridir.

***

Evinde ipeği o çıkarmış dağlarda gezip, ipeklerini ve ipliklerini boyadığı kökleri o bulmuş, bürümcükleri, ketenleri hep o dokumuş, atlaslara, canfeslere hep bu sararıp solmaz renklerle onun elleri can vermiştir.

Mektebe gitmeden, hoca görmeden, san'at şâheserlerini, anasının, komşusunun, nenesinin ellerine bakarak öğrenmiş, her öğrendiğinin üstüne de kendinden bir yeni çizgi, bir yeni çeşni katarak ve katıldığı bu san'at kervanına bereket getirerek, çağlar boyu yürümüş, yürüdükçe yürümüştür.

Sanat tarihimizde önemli bir yeri olan süsleme sanatlarımızın çok yaygın bir dalı da İşleme (Nakış) sanatıdır. Köklü bir geçmişin bugüne uzanan ve hâlâ yaşayan izlerini, bu sanatın sayısız ve isimsiz eserlerinde görebiliriz.

Açılan bu sergide, Türk kadınının manevî güzellikleri, olgun ve ince ruhu, üstün zevkiyle beslenen sanat duygularının şekillendirdiği zengin ve çeşitli el işlerini, saklandıkları yerlerden çıkararak gözler önüne sermeyi, onları gençlerimize tanıtmayı amaçladık.

Sanat sever dostlarımızın büyük bir özen ve itinayla koruduğu, nice fedakârlıklarla elde ettiği bu eserlerin bir kısmını ilk defa 6 Mayıs 1975'de yine "Çeyiz Sandığı" adı altında sergilemiştik. Aynı eserler, daha sonra 1976 yılında Londra'da açtığımız Türk El Sanatları sergisinde teşhir edilmiş ve çok büyük bir ilgi toplamıştı.

Ankara'daki ikinci defa ve daha geniş bir derlemeyle düzenlediğimiz "Çeyiz Sandığı" sergisini tekrar açabildiğimiz ve böylece Türk kültür ve sanatının binbir renkle aydınlanan, ışıklı bir yönünü bir kere daha sunmak fırsatını bulabildiğimiz için çok mutluyuz.

Samiha Ayverdi
(*Ne İdik Ne Olduk, İstanbul*
1985, s.233)

